

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldalán 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bermentetlen levelek csak ismert kezek től fogadtatnak el.

Nyiltér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Még jelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:

Stark Nándor és Dezaó Sándor könyvkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Szentes, 1890. június 12.

Ma kapjuk Bécsből a táviratot, hogy a szentesi gazdák által a bécsi kiállításon kiállított nyolc ló közül öt jutalmazva lett.

Igazi öröm tölt el bennünket e hír vételére. Örülünk a szentesi gazdák kitüntetésének; mert ez buzdítólag fog hatni gazdaközönségünkre élet-hivatása terén minden irányban.

Szentes város közönsége maga is nagy áldozatot hozott meg azért, hogy a szentesi lovak Bécsben kiállítsanak, s ezen áldozat meghozatalára rugóul mindenesetre Szentes jó hírnevének emelése iránti várakozás, remény szolgált alapul, s ime, városunk képviselő-testületét ezuttal sem hagyta cserbe messzebb tekintő felfogása, s az áldozat, mit a szentesi lovak bemutatása érdekében meghozott, nemcsak Szentes jóhírneve; de egyáltalában a magyar lótenyésztés szempontjából is kifizette magát.

Bécsben az egész művelt világ megfordul ezen kiállításon, s így a magyar nemzet kulturája emelkedik és domborodik ki a külföld előtt, ha ezen kiállításon a magyar produktumok sikerrel állják ki a versenyt az osztrák kiállítókkal szemben.

S ha Szentes azon magyar városok közt foglal helyet, melyek a magyar kultúra által az osztrákokkal szemben felvett versenynél a magyarok győelmét elősegítik, biztosítják, ez méltán tölthet el bennünket büszkeséggel. — S az az öröm és büszkeség, melyet e felett érzünk, nem pusztán hiúság, hanem a haladásunkon nyugvó erőnknek és az ezzel járó anyagi előnyünknek a tudata. — Mert ha meg volt is eddig a magyar lovak értéke a világforgalomban, ezentúl, midőn Európa egyik világvárosának kiállításán a magyar lovak különösen feltűnnek: még inkább emelkedni fog a magyar ló hire és ára is.

A magyar kormányának különben magának is az volt a célja, s azért nyújtott ő is nagy áldozatot arra, hogy a magyar gazdák kiállithassák lovaikat.

Szentes tehát nem vált szégyenére, sőt emelte eddigi jó hírnevét.

Ez a példa azonban buzdítsa gazdáinkat arra, hogy egyéb gazdasági terményekkel is vegyünk részt a kiállításon.

A szentesi gabona úgy is elsőrangú az egész világpiacra: egy komplexumot ki kell állítani buzánk és egyéb terményeinkből. — S ami fő, gazdasszonyaink állítsanak ki tarhonyát és téstát. — Ezek azon termények és gazdasági produktumok, melyekkel az alföldi gazdaközönség és nép biztosan állhatja

ki a versenyt a művelt világ bármelyik népevel.

Előjáróságunk utmutatást és támogatást fog e tekintetben a közönségnek nyújtani.

— **A városi képviselő-választás** ügyében Csongrádvármegye törvényhatósága által hozott és Szentes város képviselő-testülete által meglebbezett határozat sorsa fellett már döntött a belügyminister, s részben helyben hagyá, részben pedig megsemmisíté a törvényhatóság határozatát.

Ez az ügy lapunk olvasói előtt elég ismeretes, azonban a belügyministerium rendelkezésében oly elvi jelentőségű álláspontok foglaltatnak, melyek feltétlen szükségessé teszik, hogy az ügyre — a ministeri rendelet kapcsolatban — újból visszatérjünk. — Szentes város előjárósága és vele együtt a képviselő-testület is, azon véleményben volt, hogy a póttag minden harmadik évben feltétlenül kilép a képviselő-testület tagjai közül és ennek figyelembe tartásával lett összeállítva a küszöbön álló választással szemben a kilépő képviselők névjegyzéke, s így lett az beterjesztve az alispáni hivatalhoz. Mint már ismertette volt, Stammer alispán nem akart ezen ügyben maga határozni, hanem a törvényhatóság elé vitte a dolgot, s a törvényhatóság által hozott határozatot az iránt, hogy a képviselő-testület a törvénynek megfelelőleg, vagyis olyképen állítsa össze a képviselők névjegyzékét, hogy azon póttagok, kik időközben elhalt, vagy elköltözött képviselők helyére hivatnak be, bennhagyassanak a rendes hat év letelével a névjegyzékben, úgy magyarázván a törvényt, hogy a póttag, ha időközben belép a képviselő-testület tagjai közé, többé megszűnt póttag lenni és rendes tagja lesz a képviselő-testületnek. — Kimondta továbbá a törvényhatóság, hogy miután Balogh János, ki a képviselőtestület által igazoló bizottsági taggá választott meg, miután most a kilépő képviselők között van, habár a jelen évre, mint virilis megbízott, fel is van véve a képviselő-testület tagjai közé, nem lehet igazoló-bizottsági tag; mert a törvény azt mondja, hogy az igazoló bizottság a bennmaradó képviselők közül választandó, s utasítá a várost, hogy Balogh János helyett más tagot válasszon be az igazoló bizottságba. Kimondá végül a törvényhatóság, — s ez képezte leginkább Szentes város képviselőtestületének sérelmét, — hogy a város által kijelölt tiz választási székhely elejtendő s a központon egy, vagy két helyen kell a választási helyet megállapítani.

Szentes város képviselő-testülete mindenekelőtt illetéktelennek tartotta a törvényhatóságot, hogy a városi képviselő-választás tárgyában határozzon; mert a törvényben semmi rendelkezési jog sincs e tekintetben a törvényhatóság számára fentartva, kivéven a választási elnök kijelölését, s már ezért is felelőzt a város a törvényhatóság határozata ellen. A képviselők névjegyzékének össze-

állítására nézve szintén nem fogadhatta el a törvényhatóság álláspontját; mert a multban, illetve 1887-ben is hasonlóan járt el Szentes városa a kilépő képviselők névjegyzékének összeállításánál, s bár már akkor életbeléptek az 1886. évi XXII. t. c. rendelkezései, az alispáni hivatal nem tett ellene semmi kifogást, s így, eltekintve attól, hogy a törvény idevonatkozó rendelkezései különben is homályosak, így Szentes város képviselő-testülete a mostani ellenkező rendelkezést, mint a multnak ellenmondását, nem fogadta el törvényesnek, s ennek kapcsán nem fogadta el törvényesnek a Balogh János igazoló tagságára vonatkozó határozatot sem. Ezek ellen azonban még nem felelőzt volna Szentes város képviselő-testülete, hanem, mint a polgármester javasolta, a béke érdekében belement volna a névjegyzék kiigazításába s ennek alapján a városi képviselő-választás megejtésébe, azonban az alispáni hivatal, hogy megnehezítse a közönségnek tömeges részvételét a képviselő-választásban, beleavatkozott a választási helyek megállapításába is, mely törvény és usus szerinti feltétlenül a városi képviselő-testület hatáskörébe tartozik. — Már a törvényhatósági közgyűlésben is ez a pont volt az, mely fölött Szentes város autonomikus jogának védői, a legerősebb vitát provokáltak s tiltakoztak a törvényhatóság eme beavatkozása ellen s ez a tiltakozás volt az, mely felelőzt alakjában Szentes város képviselőtestülete részéről is kifejezést nyert.

A minister úgy a póttagok kérdésében, mint az igazoló bizottság megalakítására nézve, Csongrádvármegye törvényhatóságának adott igazat, s e tekintetben helyben hagyta a törvényhatóság határozatát, a választási helyek megállapítására nézve azonban a minister kijelenté, hogy az Szentes város képviselő-testületének jogköréhez tartozik.

S ezzel a megye és város között folyt vitás kérdés el lett döntve. Érdekes olvasni a „Szentes és Vidéké”-nek ezen ministeri rendelet felett folytatott elmékedéseit, melyben kiemeli, hogy Szentes városát felelőztésével elutasítá a minister, s így Sima Ferenc, ki a város autonomikus jogainak védelme címén hajszolta bele a képviselő testületet a törvényhatóság elleni felelőztésbe, újból vereségnek vitte a várost a ministerrel szemben.

A városi képviselő-testület lesz hivatva elbirálni, hogy felelőztésével minő vereséget szenvedett, mi azonban azt hisszük, hogy mikor a városi képviselő-testület e tárgyban Sima Ferenc indítványára a felelőztést elhatározta, erre főként a városi képviselőválasztás helyeinek megállapítása indította, s a törvényhatóság határozatának egyéb része tekintetbe is alig jövő jelentéktelen ügyét képezte a városi közgyűlésnek, s midőn a minister Szentes város felelőztése folytán elutasítá a törvényhatóságot a városi képviselő-választás választási helyének megállapításába való beavatkozástól, s kimondá szemben a törvényhatósággal, hogy ez Szentes város képviselő-testületének autonomikus joga, akkor felesleges bizonyítgatni, hogy Szentes városa ezen ügyben tett

felebbezésével győzött a vármegye és az alispánnal szemben, s azok, kik e felebbezésbe belevitték Szentés város képviselőtestületét, mint a város autonomikus jogainak védői, a belügyminister által is igazoltattak.

E tárgyra különben lapunk jövő számában még visszatérünk.

Mezőgazdaságunk és gabna-kereskedelmünk.

II.

Előbbeni számunkban már említettük, hogy az elevátoros intézmény amerikai találmány, melynek szerkezete, célja és előnye annyira szembeötlő lett, hogy úgy nagyobb termelőink, mint kormányunk jónak látták szakembereket kiküldeni az áldásos intézmény tanulmányozására. Ezen szakferfiak szerzett tapasztalatai után épült fel Budapesten a több millió forintba került nagy elevátor a Dunaparton, a vámház mellett.

Az elevátoros raktár áll egy kőből épített négyszögletes toronyból, mely 100—120 waggon gabona befogadására magasságban 20—25, szélességben 8—10 négyzetméter mérettel bír. Ez a torony a föld felett mintegy 4—5 méter magasságban vastartánnyokkal van összekötve és átívelve; ezen ívek alatt a földbe vasuti sínek vannak rakva, melyek vasuti vágányokkal vannak összekötve, úgy, hogy a vasuti waggonokat a síneken a torony alá lehet tolni. — A toronyban 16 drb négyszög-hasáb alakú tartály van szorosán egymás mellé függőlegesen elhelyezve; úgy, hogy a tartályok légürét a torony legfelső részéből tekintve, egy tátongó mélységes ürt képeznek és minden egyes tartályban mintegy 8 waggon gabona fér el. A torony közepén van egy emelő gép elhelyezve, melyen egy hosszú, egymás mellett párhuzamosan futó erős szijra merítő kanalak vannak alkalmazva, melyek a gabonát a földről a torony legfelső részére hordják fel és ott egy karos erő segítségével, tetszés szerinti tartályba beüritik. A tartályok fenekén csucs alakban végződnek és el vannak látva kiömlesztő csatornákkal, melyeken át a gabona néhány perc alatt kiüríthető zsákokba, vagy waggonokba. Ha tehát egy ilyen waggon, vagy másképpen Rinfuss-kocsit meg akarnak tölteni gabonával, a kocsit az elevátoros raktár alá tolják, a toronyban levő gabona-tartályok kiömlesztő csatornáját a kocsit tetején levő nyílásba illesztik, a csatorna tolózárat megnyitják és a gabona néhány perc

alatt lezuhan a kocsiba. A torony alatti vágányrész egy igen érzékeny százados mérlegre van szerelve, mely ha azt mutatja, hogy a kocsiban éppen 100 mmázsa gabona már benn van, a tartály-csatorna egy emeltyűkar segítségével abban a pillanatban lezárható, a kocsit a torony alól kilöketik és ólomzárakkal lezáratják.

Az elevátoros közraktárak célja az, hogy ezekbe a vidéki gabonatermelők gabonafeleslegeiket elhelyezve, tömeg-árut képezhessenek, mely áru mindig drágábban vásároltatik a nagykereskedők által, mintha a gabona csekélysege miatt a termelő azt a vidéki kis piacokra kénytelen eladni. — Köztudomású dolog, hogy a kinek 100 mmázsa prima gabonája van eladandó, mindig jóval többet kap métermázsájáért, mint az, akinek csak 5—10 mmázsa prima gabonája van. — Miután pedig a termelők nagyon hitvány árakat kapnak a piacokon, ennél fogva nem is fordítanak gondot a gabona kifogástalan megtisztítására és osztályozására, hanem porosan, polyvásban, törekesen, egyszóval szemetesen állítják a piacra. A kereskedők összeveszik a szemes gabonát, — mivel jobbat nem kapnak, — egy kissé megrostálják és világgá bocsájtják. Így jut aztán a mi híres magyar gabonánk a külföld piacára, hol a legnagyobb közöny és bizalmatlanságot talál, mert tisztátlan és osztályozatlan.

Lássuk tehát, hogy mindezen bajainkon miképpen tudnának azok az elevátoros raktárak segíteni, hogy a termelő és a hazai kereskedők érdekei egyaránt védve legyenek?

X termelőnek van eladandó 10 mmázsa jól tisztított búzája. Ezt elviszi a legközelebbi elevátoros közraktárhoz, a zsákból kiöntözi egyenesen az elevátor mérleges nagy serpenyőjébe, a vasuti, vagy esetleg a kezeléssel megbízott más állami alkalmazott kiveszi a gabonából egy litert, ezt a kis próba-mérleggel megméri, és ezen sulyeredményből megállapítja a termelő szemelattára, hogy gabonája hektoliterenkint mily sulylyal bír és a szerint I., II., vagy III-ad osztályúnak minősíti; tehát miután a próbamérés azt mutatta, hogy X búzája hektoliterenként 77—78 kilót nyom: I-ső osztályúnak minősíti, azután a serpenyőbe öntött egész mennyiséget megméri, s miután megállapítaná, hogy a 10 mmázsa magudu a serpenyő kiömlesztős csatornáját megnyitja, melyen a gabona az emelőgép alá zuhan, az emelőgép felső kiömlesztő csatornáját a torony tetejében egy szolgáló tartály fölé illesztik, melybe az I. osztályú buza gyűjtetik. Ugyanez történik a többi osztályzatú gabonákkal is. A kezelési díj métermázsánként 4 kr.,

ha huzamosabb ideig marad a gabona őrizet alatt, mg havonként 1 kr. betárolási és kiadási díj számittatik. Ezután kiállit a tisztviselő X. részére egy betárolási jegyet, melyen fel van tüntetve a betároló neve, lakhelye, a gabona neve és becsértéke. A becsérték a budapesti és bécsi gabona-tőzsdék zárlatai után távirati uton van naponkénti tudósítások után megállapitva. Ezen tudósítást a fél is meztelkintheti saját megnyugtataása végett. Tehát X. megkapta a betárolási jegyet 10 mmázsa I. minőségű búzáról, melynek a tömegárak szerint becsértéke 90 ft lesz. X.-nek szabadságában áll az elevátor vezetőjét megbizni azzal, hogy gabonáját a tőzsdéi árak szerint a legelső alkalommal eladhassa, vagy pedig bizonyos határidőt tűz ki, melyen belül a gabonája feletti szabad rendelkezési jogát magának fentartja. Ezek után veszi X. a betárolási jegyet és azt vagy eladja a kereskedőknek, kik az ily betárolási jegyek összevásárlása által nyernek tömegárakat, vagy ha az eladás nem sikerült, vagy X. anyagi hátrányával történhetett volna meg, akkor elmegy X. az elevátor székelyén levő és egyik hazai nagy pénzintézet által felállitott előlegezési fiókpénztárhoz, mely X. betárolt gabonája becsértékének 70—80%-át a jegy előmutatására legott előlegezi. Ezen előlegnek a kamata a költségekkel együtt 50%-nal több nem lehet. Ezek után X. a betárolási jegyet, mely már előleggel van megterhelve, helybeli kereskedőknek eladhatja, vagy az eladással az elevátor vezetőjét megbizhatja, vagy pedig az előlegezés után is kívánhatja, hogy gabonája rendelkezése alatt maradjon, mely kívánságát mindaddig teljesítik, míg a betárolási néhány forint költséget időről-időre megtéríti, és a míg a gabona árhullámzása miatti árkülönbségeket, kamat és betárolási díjat a még visszamaradt 20—30 százalék becsár részlete fedezi.

Helyi és megyei hírek.

— **Gátszemle.** A kőrös-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat gátvonalának szemléjét, mint ezt már jeleztük, gróf Károlyi Tibor társulati elnök és Rapaics Radó miniszteri tanácsos f. hó 9. és 10-én tartották meg. — Ugy gr. Károlyi Tibor társulati elnök, mint Rapaics miniszteri tanácsos teljes meglegedésüket fejezték ki a tapasztaltak felett, s legkivált megragadta figyelmüket az új erdősités, melyet a szakasz-tisztségek az utóbbi években keresztlvittek.

— **Az országgyűlési képviselő választók** névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság f. hó 12-én befejezte működését s munkáját elbírálás és további intézkedés céljából a központi

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA.

Glicerín Tóni.*

— Önéletrajz és naplótöredékek. — Gyepítől.

Glicerín Tóni a nevem.

Családom a kit mélyebben érdekel, annak ajánlom a Kerékgyártó Árpád művét.

Születtem 1840-ben Budapesten, a mostani Károly-kaszárnyában. Ez a ház egész a forradalomig az apam magántulajdona volt.

Keresztatyám az öreg József nádor volt, keresztanyám Bishitz Davidné.

Szegény boldogult öreg nádor sokat megfordult atyám házában. Ebédem majdnem mindennapos volt, ha Pesten időzött s kedvenc eledelei közé tartoztak a babléves orrjával és a töltött káposzta.

Csecsemő koromban igen gyöngé, vézna teremtés valék. Édes anyámnak igen sok baja volt velem; mert szopos koromban tejét nagy bajjal, csupán kapucinernek csinálva vettem be. A fogzásnál pedig viola-gyökér helyett virginia szivarcsutkát kellett, hogy rágnom adjanak, s itt megjegyzem, hogy fogaimnak mai jubiláns színét ennek tulajdonitom.

Azt mondják, szerfölött csintalan; de okos kölyök valék, s amiért környezetem főként kedvelt, az volt, hogy még tréfából se hazudtam soha, mely tulajdonságom egész életemen vörös fonálként húzódik keresztül.

* Műltvány szerzőnek sajtó alatt levő művéből.

Nevelésemre szülőim sok gondot fordítottak s nagy előnyöm volt, hogy a nyarat több éven át Alsúthon töltém az öreg nádor gyermekeivel, kiknek akkori nevelőjük Gönczy Pál volt. — Szabad óráinkban igen sokat foglalkozánk pirotechnikával, minek később szegény Sándor főherceg áldozata is lett.

1848. március 15-e mint kilenc éves gyereket talált. Világosnál mint őrnagy hullattam könyeimet a hazáért s átkozám Görgeyt.

Később nevem az Andrássy Gyula gróf neve tőzsomszedságában lett a „Neugebeide“ udvarán a bitófára szegezve.

A hazából nem emigráltam, pedig Kossuth térden állva hívott. Itten bujdosam Haynau vérebei elöl, — legtöbbsnyire Uj-Pesten, hol álnév alatt a hazai iparnak egyik szerény előharcosa levék, megteremtven egy ágát, mely ma már virágzik is: az ujpesti hatosokat.

Az általános amnestia után, mint gróf Teleki László titkára, négy éven át javitgattam nagyobb szabásu beszédeit.

Midőn főbe lőtte magát a boldogult, én tartám a kézi tükröt; mert előbb becsületszavamat vevé, hogy megteszem, amire kér.

Ki gondolt volna öngyilkosságra?!

Később Pestvármegye főjegyzője lettem. Nagyon megkedvelt az öreg gróf Károlyi István, ki, mint egészen gyerek-embert, teljes barátságával ajándékozott meg.

Együtt quaterkáltam Fóthon Vörösmartyval és a házigazdával, midőn megszületett a híres Fóthi-dal.

A hatvanas évek elején nem kevés szerepem vala az ifjuság mozgalmában.

A váci-utcán én, gróf Keglevich Béla és Széchenyi Ödön jelentünk meg először magyar ruhában.

A Forinyák Gézat talált golyó tulajdonképen nekem volt szánva, mitől csak egy három öles magas ugrás mentett meg.

Ez időtájban tanácsosabb lett nekem elillanni Pestről, kikerülendő a rendőrség kezét s beiratkoztam a gráci egyetemre.

Jobban beszéltem a német nyelvet Göthénél, s így a gráci társaságban kevés idő alatt otthoniasan éreztem magamat.

Ifjuság — bolondság! Soha nem tudtam a kínálkozó alkalmat megbecsülni. Ma Stiria vagy Karinthia kormányzója lehetnék!

Fűlig belém szeretett az akkori helytartó, gróf Strassoldo leánya; de szívemet ekkor már fogva tartotta a „Drei Raabe“ egyik pincérlánya.

Sokat megfordultam a helytartó házában; de a comtesse kezdett terhemre válni, pedig igen jó borai voltak az öregnek, egy éjjel pedig, midőn bolondos fővel lopótökkel adtam a házi kisasszonynak szernádót, vétképen betettem magam után az ajtót.

Visszatértem Pestre.

Az első jogász-bál jobb emlékeim közül való. Egyik rendezője én valék. A redout még úgy diszitve sem az előtt, sem azután nem volt. A táncteremben 250 mázsa négyes stearin-gyertya égett egyszerre. (Éjfélkor változtatni kellett a gyertyákat.)

Világos kék selyem átilám, meggyiszin magyarnadrágom szabóm becsületére vált; sárga szattyán

választmány elnökéhez beterjesztette. Az 1891. évi országgyűlési képviselő-választók névjegyzékébe városunkból összesen 2187 választó vétett fel.

— **Szentesi lovak diadala.** A bécsi mezőgazdasági és állatkiállítás tudvalevőleg városunk lótenyésztése is képviselve van. Mint lapunknak Bécsből táviratozzák, a kiállítás bíráló bizottsága f. hó 11-én a szentesiek által kiállított 8 ló közül ötöt kitüntetésre érdemesített. Az együttes kiállítók közül Pestmegye diszokmányt, *Szentes városa ezüst-érmét, Csakó Imre, Kürti Sándor és Sarkadi-Nagy János pedig ezüst-díjakat* nyertek. E szerint a kiállítás első díját Pestvármegye, a másodikat *Szentes városa és kiállítói*, a harmadikat pedig Hód-Mező-Vásárhely városa nyerte. — Múltó dokumentálása ez a szentesi lótenyésztés előrehaladottságának, s nemcsak a kiállításban tényleg résztvettek lehetnek rá büszkék; de méltó örömmel vehet erről tudomást városunk minden lakosa.

— **Sáskaveszedelem.** Még néhány nap s vége szakad városunkban a sáskák ellen folytatott irtóháborúnak. Fiath Miklós báró ministeri biztos és Sajó Károly tanár ugyanis f. hó 10. és 11-én városunkban időztek, s miután teljes megelégedésüket fejezték ki az eddig teljesített irtási munkálatok felett, az irtást f. hó 15-étől kezdve beszüntetni javasolták, annyival inkább; mert a sáskák már repülnek s a további irtási kísérlet úgy is sikertelen volna.

— **Az iparkamarai tagok választását,** mint ezt már jeleztük, Kállay Albert ministeri biztos f. hó 13-ára tűzte ki. Városunkból két rendezés és egy pótlag fog választatni. Választási hely a magtárépületben levő közgyűlési terem, választási idő délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Ezen választásra már most felhívjuk a választásra jogosított kereskedők és iparosok figyelmét.

— **Szentesi specialitás** a bécsi kiállítás. Varga Imre fazekas-mester, a szentesi specialis fazekas ipar uttörője, kinek gyönyörű fazekas munkái már az 1885. évi budapesti országos kiállításán is feltűntést keltettek és kitüntetésben részesítettek, a bécsi mezőgazdasági és iparkiállítás magyar rendezőségétől felszólítást kapott a kiállításban való részvételre. Varga engedve a felszólításnak, a budapesti országos kiállításán általa bemutatott s a műegyetemi múzeum számára visszatartott 6 darab csiszolt palla edényhez még a következő tárgyak kiállítását jelentette be, és pedig: Stefánia özvegy trónörökösne gyűjteménye részére 12 személyre való gyászterítéket, gróf Károlyi István részére, emlékül néhai Rudolf trónörökös utolsó vadászatára, 17 személyre való üdítő szervizt. Ezen tárgyak, melyeknek kiállítására Varga a városi tanácstól 25 frt segélyt kapott, f. hó 17-én a tul a kurcai iskolai helyiségben közszemlére fognak kitétetni, s ugyanott az érdeklődők által megtekinthető lesz.

— **Színészet.** Halmay Imre szintársulata, mely a vidéki színészet elsőrendű tagjait foglalja

csizmám sem volt utolsó ezüstgombos sarkantyummal, s midőn Königsberg grófnővel egy andalgóval megnyitám a bált, az egész redout rajtunk feledé szemét s nem egy éltebb gardes-dames morzsolászt a visszaemlékezés könyűit battiszt kendőjével.

Ez a bál azért is élni fog mindig emlékemben; mert a királyi, akkor még császári pár is jelen volt.

A királyné igazán szép volt egy légszerű uszályos ruhában, mit merőben apró csillagok borítottak.

Nem vehetém ki biztosan, hogy a sok apró csillag a szövetbe bele van-e szőve, vagy csak rávarrva? Bántott a kíváncsiság, s midőn egy alkalommal mellettem lebegett el a felséges asszony, gyöngéden meg akarék érinteni egy csillagot; de igen erősen találtam megfogni.

Mintha most is előttem állana a diannai alak.

Hátrafordítá fejét s kedves, szemrehányó tekintetet vetett felém, mintha mondta volna:

— Tóni... (!) Ez nem illik — — — —

Egyéb baj nem történt.

* * *

Letettem az ügyvédi vizsgát.

Egy reggel hivatott az apám.

— Tóni! Tanulmányaidat jó sikerrel bevégezted, most azt akarom, fiam, lássál világot: eredj utazni. Itt van 12,000 frt, ezenkívül utalványoztam részedre Bécs, Páris, London, Róma és konstantinápolyi bankárainnál szintén 12—12 ezer forintokat. Amit elköltesz, el lesz költve, ami megmarad, az is a tied. Isten áldjon meg!

Másnap jegyet váltottam a vasuton Bécsig; de már Kőbányáig elfogyott az első 12 ezer forint.

magában, július 15-én érkezik városunkba. A társulat jelenleg Salgó-Tarjánban tart előadásokat, honnan június második teleben Gyöngyösrre megy s onnan jön Szentesre. Mint Halmay igazgató velünk tudatja, bérlet-gyűjtés és előleges intézkedés céljából Sziágyi Dezső már július elején városunkba érkezik. — Szivesen látjuk!

— **Hangverseny.** A szentesi dal- és zeneegylet f. évi június 21-én a nagyvendéglő termében hangversenyt rendez. Műsorozata: 1. *Serenade.* Gróf Zichy Gézától. Férfikarra zongora-kísérettel. Előadják: Nagy Sándor ur és a dalegylet. — 2. *Szavalt.* Kristó Nagy Antal ur által. — 3. *Bucus.* Szövege Bajzától. Férfikarra szerző Rieger György. Előadja a dalegylet. — 4. *Válogatott magyar dalok.* Zongorán előadja gróf Vay Lajos ur. — 5. *Epilog.* Szövege Váradi Antaltól. Férfikarra szerző Gaál Ferenc. Előadja a dalegylet. — 6. *Szavalt.* Papp Lajos egyleti tag által. — 7. *Magyar király induló.* Huber Karolytól. Nagy Sándor ur zongora-kíséréte mellett enekli a dalegylet. — Kezdeté esti 8 órakor. Belépti díj személyenkint 1 frt. A pártoló tagok részére a belépti-jegyek kézbesítettek; a kik az egylet pártoló tagjai ohajtanak lenni, jelentkezhetnek az egyleti tagok bármelyikénél.

— **Még egy felhívás.** A szentesi iparos ifjak képző- és segélyező egylete tudvalevőleg elhatározta, hogy a felszabadult helybeli iparos ifjak részére f. évi augusztus 20-án munkakiállítást rendez, hogy a kiállításban részt venni ohajtók számára a végrehajtó bizottság tájékozva lehessen, jelentkezésül június elseje tüzetelt ki. A jelentkezésre kitűzött e határnapig azonban — fájdalom! — annyira kevesen jelentkeztek, hogy ily szám mellett a végrehajtó bizottságnak a munkakiállítás eszméjét egészen fel kellene adnia. — Ily helyzetben, főleg, miután hallomás szerint a munkakiállításban részt venni számszerűen csak az ebbeli szándékuk nyilvánításával, bejelentésével maradtak el: célirányosnak látszik a jelentkezési időt e hó végéig kiterjeszteni. Ennél fogva iparos ifjakat, hogy a tervbe vett munkakiállítás megvalósulásának pírto szegényeit maguktól elfordítani, tömeges részvételükkel annak sikerét biztosítani, onálló iparosainkat pedig, hogy ifjainknak vállalkozási kedvét fokozni, őket szándékuk kiviteleben lehetőleg támogatni sziveskedjenek: a végrehajtó bizottsággal még egyszer tisztelettel felhívom. Szentesen, 1890. jun. 10. *Petrovics Soma*, egyeleti elnök.

— **Titalom.** A ragadós száj- és körömfájás betegség miatt Pestmegye következő községeibe tilos szarvasmarhákat be- vagy kihajtani: Tura Haraszt pusztáva-l, Torbágy, Nagy-Káta, Új- és Ó-Kecske, Nagy-Abony, Tápó-Györgye, Kakucs, Alsó-Dabas, Új-Szász, Aporka Szent-Király pusztával. — S ezen szinten járványszerűleg kezd fellepni e ragályos betegség.

— **Magyar világkiállítás.** Budapesten érdekes mozgalom van keletkezésében, mely nem kevesebbet céloz, mint egy magyar kiállítást Budapesten. E tárgyban f. hó 9-én a tóváros előkelő társadalmának néhány tekintélyes tagja magánlakáson már értekezletet is tartott. Az értekezleten képviselve volt a szülesi, szellemi és pénzarisztokratia.

Különfélék.

— **Mely gyümölcs alkalmas konzerválásra?** A legtöbb befőzésre szant gyümölcs csak érett, de nem túlrett állapotban alkalmas, mert különben elmállik. Az őszi baracknak szépnek, sárga színűnek és annyira érettnnek kell lennie, hogy a csontár leválják. Almák közül a legalkalmasabb a Kanada-Reinette, Borsdorfer, Orléans-Reinette, Granat-Reinette. Szamócák közül az ananasz-szamóca; ezek közt pedig a White pine apple (fehér ananasz-szamóca); legyen érett és száraz, de nem szabad lemosni, mert különben elveszti finom zamatját. A földi epernek ugyancsak érettnnek és száraznak kell lennie. A csipkebogyónak nem szabad puhának lennie. A málnák közül azok alkalmazandók, melyek csak egyszer hoznak gyümölcsöt. A ribizkek közül a nagy vörös ribizske célszerű. Cseresznyék közül a sárga és tarka, ropogós cseresznye alkalmazható; a meggyek közül a spanyol. Puháknak, de nem túlrettnek kell lenniök. A mandolat zöld hájában szoktak használni, mikor a magvát még nem egészen kemény burok veszi körül. Magától értetődik, hogy befőzésre csak az édes mandola alkalmas. Mirabellákra nézve ugyanaz áll, a mi az őszi barackokról. A kajszinbarack legyen fehér és világos piros, de nem túlságosan puha. Szilvák közül igen jók a nagy angol, vagy Fellenberg-szilva. A birsalma jól érettn legyen. A reineclaude-nak szintén nem szabad egészen érettnnek lennie, hanem akkor kell szedni, mikor az ujj nyomásának nem enged. Olyan pószméte alkalmas, mely szőrös, mert csak ez tartja meg zöld színét. Akkor kell szedni, mikor a magvak elválnak, tehát nem egészen érettn állapotban.

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Siciliani regény. — 118. közl.

— Nem hihetek ennyi gyávaságnak! — rebege Judith, kétségbeesetten lökvén el magától Diodatot. — Ha el is akarnálak bocsátani, nem tehetném többé, — mondá a marquis. — Szépséged

oly tüzet gyulasztottl ereimben, melyet a tenger hullámai sem volnának képesek eloltani. Füleim nem hallják kiáltásaidat; szemeim nem látják félelmedet, ajkaim szomjuhozzák könyűidet. Judith! Judith! miért vagy ily szép, miért hoztál őrzőngésbe?

A zsidónő segélykiáltásai mindazáltal nyugtalaníták a marquist, ki zajt vélvén hallani az előcsarnokban, egy percre elhagyá áldozatát és az ajtóhoz sietve, elébe toltá a závárt. Judith e percnyi szabadságot felhasználván, gyorsan felemelte a függőnyt, mely egy másik ajtót takart el és elmenekült. Gyorsan sietett több szobán keresztül, oly sietve, mint a vadász által üldözött gazella. Midőn azon szobának küszöbén lelé magát, melyben az öreg Pietro de Campo-Forte marquis önkívüli állapotában feküdt.

A marquis ágya trónszerű emelvényen állott, körülveve magas gyertyatartókkal, melyek kísérteties világitást terjesztének magok körül.

Az agg nemes ráncos arca el látszott veszteni fagyos szigorát a kalál közelsége által, és már üvegesedő szemei ifjuságának nevető arnyait látszának keresni körül. Ujra látta magát, mint pályás gyermeket, mint ifjut első vadászatán, mint férfit első szerelme tárgyánál, mint katonát első harcában. Ezen arnyak, melyek mind az ő arcát viselék, nem nyugtalaníták lelkiismeretét. Lele nyugodt volt és Isten felé kívánczolt, mint minden emberé, kinek lelkiismerete csupán tiszta életéről tesz tanuságot. Az álomképek körülrepdesék ez ágyat, mely már félig-meddig koporsó volt.

E percben Judith a rácsozatba kapaszkodva, kétségbeesetten kiáltá:

— Kegyelmes uram, védelmezzen meg!

Az aggastyán nem látszott őt megérteni, csupán egy érzeketlen mosoly futá be hideg ajkait.

Azonban Diodato a menekülőt nyomon követte, és tekintet nélkül atyjára, ki márvány mozduatlansággal feküdt ágyán, újra a zsidónő felé rohant és el akarta őt ragadni menhelyéről.

— Ellenállásod haszontalan és csak izgatja szerelmemet, — mondá az ifju marquis szakadozott hangon. — Most már az enyém vagy, valóban az enyém!

— Kegyelmes uram, védjen meg a dühöngő ellen! — ismétlé Judith.

— Giovanni! Giovanni! — kiáltá a zsidónő erőinek fogytával.

Diodato arca vérvörös lett.

— Mindig ezen átkozott fattyu?! — kiáltá dühösen. — Utoljára hívtad őt, kedvesem. Te ejtéd ki halálos ítéletét. Oh, elég sokaig kíméltem őt meg!

— Uram, uram, védjed meg fiadat! — kiáltá Judith az aggastyán felé fordulva.

Egy hörgés hagyta el az aggastyán keblét, mely atokhoz hasonlított. Az ifju leány szívében még egy utolsó reménységűg csillámlott, azonban az ifju marquis ezt is megtöré. Kód boritá el egész elméjét. Kéjvégya által elragadtatva, mely az embert gyakran az állat alá helyezi, elragadá Judithot ezen menhelyből, melyet az egy percre sérthetetlennek hitt. Ájultan ragadá őt karjai közé, s letevé az utjában eső szent kápolnába, s kétszer fordítván reá a závárt, eltűnt az árok felé vezető uton.

Végre megbosszulhatá magát fivéréen. Judith nem fogja őt többé segélyül hívni.

Az árok szélén el vol rejtve egy csapó-ajtó, mely alól egy lánc vége látszott ki, s melynek folytatása a mocskos vízben tűnt el szem elől. Ezen lánc másik vége egy lég- és vízmentes szelepre volt erősítve, mely a földalatti folyosóra nyilott. Innét csepegett be lassankint az árok poshadt vize a börtönbe.

Az ifju marquis, kinek izgatottsága óriási erőt kölcsönzött, meghuzta a láncot. Hogy fivérért elölhesse, késedelem nélkül áldozott fel negyven ártatlant, kik ugyanazon börtönbe voltak zárva. Az árok vize előnté a börtönt.

(Folytatasa következik.)

Iskolai értesítések.

— A Szentesi városi községi gimnáziumban a folyó 1889—90-ik iskolai évet berekesztő vizsgálatok és rajzkiállítás a következő napokon fognak megtartatni:

jun. 19. d. e. I. o. humán tárgyakból, VI. o. humán tárgyakból;
d. u. II. , reál , V. , reál ,
20. d. e. III. , humán , I. , reál ,
d. u. IV. , reál , II. , humán ,
21. d. e. V. , humán , III. , reál ,
d. u. VI. , reál , IV. , humán ,

Junius 22-én délután 5 órakor a tornaszatból; — junius 23-án délelőtt a rendkívüli tárgyakból; — junius 24., 25. és 26-án a rajzkiállítás; — junius 28-án délelőtt a záróünnepély.

A vizsgálatok kezdete délelőtt 8 óra, délután 2 órakor. A rajzkiállítás nyitva délelőtt 8-tól 12 óráig; délután 2-től 5 óráig. A záróünnepély kezdete délelőtt 9 órakor.

Ezen vizsgálatokra, kiállításra és záróünnepélyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Szentesen, 1890. évi junius hó 4-én.

Zolnay Károly,
gimn. igazgató.

— A városi polgári leányiskola ez évi záróvizsgálata t. évi junius hó 27-én délelőtt 8 órakor fog megtartatni a gimnáziumi épület rajztermében. Délután 3 óratól a női kézimunkák tételnek ki közszemlére a leányiskola helyiségeiben. Este 1/6 órakor kezdődik a tornavizsga a leányiskola udvarán, melyen csak felnőttek jelenhetnek meg. — A szülőket, valamint a növevelés ügye iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— A szentesi ev. reform. egyház által fentartott iskolákban az évi záróvizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni:

Junius 15-én d. e. a polgári leányiskolába járó növendékek vallásvizsgálata s az ismétlő iskolába járó leányok közvizsgálata.
15-én d. u. a gymnasiumi ifjak vallásvizsgálata s az ismétlő iskolába járó növendékek közvizsgálata.
22-én d. e. gyakorlati gyümölcsfanemesítési vizsgálat és Szabó Lajos tanítványainak, — d. u. női kézimunka kiállítás, tornaszat és Falábu Sándor tanítványainak vizsgálata.

23-án d. e. Vattay Vince, d. u. Kovács Lajos,
24-én d. e. Sajó Sándor, d. u. Tordai József,
25-én d. e. Takács János, d. u. Papp Lajos,
26-án d. e. Varga Ferencz, d. u. Katona József,
27-én d. e. id. Csató Sándor, d. u. ifj. Csató Sándor,
28-án d. e. Papp László, d. u. Németh Elek,
29-én d. e. Papp Antal, d. u. Kovács János,
30-án d. e. Kábai Endre d. u. Németh Lajos,
Julius 1-én d. e. Tergenyi Ferenc, d. u. Körtvélyesi Sándor tanító tanítványainak vizsgálata.

A közvizsgák a templomban, a női kézimunkakiállítás az egyház tanácstermében, a torna- és gyümölcsfanemesítési vizsgálat az illető gyakorlótéren fognak megtartatni. A vizsgák kezdete d. e. 8, d. u. 3 órakor.

Szentesen, 1890. junius 10.

Geröcz Lajos,
ref. lelkész, iskolaszeki elnök.

Szerkesztői üzenetek.

Kíváncsinak Helyben. „Anonymus” álnév alatt Papp Lajos ref. tanító tollából közöl lapunk szellemes tárcacikkeket. Nemesak ön; de mi is élvezettel olvassuk dolgozatait, melyek igazán gondolkodó főre és mély érzesű szívre vallanak
G. E. Budapest. Alkalmilag sorát ejtjük!

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltekért nem felelős a szerk.)

Nyilatkozat.

Tekintetes szerkesztő ur!

Vonatkozással a dr. Schlesinger Károly ur ellen becses lapjához küldött nyilatkozatomra, indítva érzem magam kijelenteni, hogy az ügyállás időközben tisztázottván, az sajnálatos félreértések eredményének tünt ki, melyek időközben tökéletes rendben elintéztettek, mely nyilatkozatot becses lapjában közzétenni kérem.

Bécs, 1890. junius 9-én.

Weinwurm L.,
butorgyáros.

JÓ SZÍV SORSJEGYEK!!!

Huzas már f. hó 14-én!

Főnyeremény 10,000 forint.

Kaphatók részletfizetésre az 1883. XXXI. törvénycikk értelmében. és pedig: 5 darab 32 havi részletre 1 forintjával, vagy 36 havi részletre 95 krjával; 10 darab 32 havi részletre 1 frt 99 kr, vagy 36 havi részletre 1 frt 90 krjával

a szentes-vidéki takarékpénztárnál.

Pályázati hirdetés.

A Csongrádmegyei Gazdasági Egyesületnél üresedésben álló s 600 frt évi fizetéssel és az újonnan belépő tagok első évi tagsági díjának, ugy az üzleti viszonyból származó összes tiszta jövedelemnek 10% -ával javadalmazandó **titkári-pénztárnoki** állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy szakképzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket Sarkadi Nagy Mihály alelnöknél **f. évi junius hó 22-ik** napjáig adják be. Szentesen, 1890. junius hó 10-én.

Sarkadi Nagy Mihály,
alelnök.

Horváth Ferencz

felső-réti és kis-tőkei földjei — jelenleg Hódi János által bérlettek — hasznbérbe kiadók. — Értekezhetni Horváth János megyei alszámvevő urral Szentesen.

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP.

Szerkesztők és laptulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RAKOSI JENO.

Előfizetési árak: Egy hónapra 1 ft 20 kr. Egy negyedre 3 ft 50 kr. Félévre 7 ft.

Még junius hó folyamán megjelenik

a Budapesti Hirlapban **Stanley könyve** a legújabb afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN,

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét **ingyen** kapják meg.

A Budapesti Hirlap az egész fűrdő-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhová utánuk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legeelszerűbben postautalványon küldhető következő címmel:

Budapesti Hirlap kiadóhivatala Budapest, Kalap-utca 16. sz.

Bármely alkalomra
LEGSZEBB EMLÉK EGY SZÉP FÉNYKÉP!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint

fényképészeti műtermemben,

mely a legkiválóbb gépekkel van berendezve, a legfinomabb kidolgozásu, **visittől életnagyságu fényképek** készülnek.

Régi fényképeket megújítok, továbbá kis képekről akármilyen nagyobb fényképet vagy olajfestményeket is készítek. S miután dr. Kovács Jenő, országunk kitűnő vegyészének lemezeit használom, azon kitűnő helyzetben vagyok, hogy bármilyen ködös időben néhány pillanat alatt a legsikerültebb felvételt eszközölhetem.

A n. é. közönség látogatását kérve, maradtam alázatos szolgája

Üzlethelyiség: özv. Seresnő-féle saját házában, dr. Reis ur lakásával szemben.

HEGEDŰS VILMOS,
fényképész.

N e m s z é d e l g é s !